

Uchwała Nr XXXIII/239/2018
Rady Gminy Klwów
z dnia 30 kwietnia 2018 roku.

w sprawie: przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych w Gminie Klwów na rok 2018

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1875 z późn. zm.) oraz art. 4 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 października 1982 o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 487 z późn. zm.) **Rada Gminy Klwów uchwala**, co następuje:

§ 1

Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Klwów na rok 2018 w brzmieniu ustalonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2

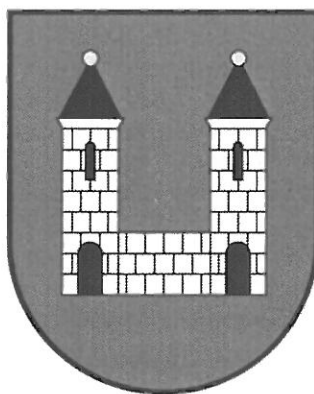
Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy w Klwowie.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2018 roku

PRZEWODNICZĄCY RADY
Jerzy Sieczak

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA 2018 ROK

WSTĘP

Wśród problemów społecznych w Polsce te związane z alkoholem są najtrudniejszymi do rozwiązania. Wynika to głównie z ich rozmiarów, złożoności, a także kosztów społecznych i ekonomicznych, jakie ponoszą nie tylko osoby indywidualne, ale także całe społeczeństwo.

Alkohol jako produkt jest legalnym towarem rynkowym, ale ponieważ powoduje określone szkody społeczne, ekonomiczne i zdrowotne jest przedmiotem zainteresowania ustawodawcy, który poprzez stosowne regulacje prawne stara się ograniczać rozmiary tych szkód oraz przeciwdziałać ich powstawaniu. W przypadku alkoholu potrzeba prawnego uregulowania, czyli interwencji „zewnętrznej” za pomocą prawa wynika również z braku możliwości rozwiązania tych problemów za pośrednictwem innych środków.¹

Zgodnie z raportem Światowej Organizacji Zdrowia pt. „Zagrożenia dla zdrowia światowego. Śmiertelność i obciążenie chorobami powodowane wybranymi najpoważniejszymi

¹ „Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Praktyczne wskazówki dla samorządów”
K. Łukowska, K. Okulicz-Kozaryn s. 10

zagrożeniami” (wydanie z 2009 roku) alkohol znajduje się na trzecim miejscu wśród czynników ryzyka dla zdrowia populacji, odpowiedzialny jest za ponad 60 rodzajów chorób i urazów.

Rozmiary problemów związanych z alkoholem to również wysokie koszty społeczne i ekonomiczne, jakie ponoszą budżety państw. Koszty te szacowane są przez Światową Organizację Zdrowia na poziomie 1,3 % PKB, tj. w przypadku Polski ok. 17,5 mld. zł.

Jak podaje Światowa Organizacja Zdrowia w „Europejskim Raporcie Zdrowia” (wydanie z 2012 roku) nadużywanie alkoholu jest przyczyną niemal 6,5 % ogółu zgonów w Europie.

Nadużywanie alkoholu to nie tylko szkody zdrowotne, ale także psychologiczne i społeczne². Problem uzależnienia od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych mimo podejmowanych od wielu lat działań mających na celu zwiększenie świadomości na temat konsekwencji nadużywania środków psychoaktywnych stale utrzymuje tendencję wzrostową.

„Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Klwów na 2018 rok”, zwany dalej Programem, określa gminną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizowania szkód społecznych i zdrowotnych, wynikających z używania alkoholu.

Realizację zadań z zakresu ochrony zdrowia nakłada na samorzady gmin art. 7 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017r., poz. 1875), a zadania własne gminy wynikają bezpośrednio z art. 41 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2018r., poz. 310 z późn. zm.).

Zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi wykonywane są poprzez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności:

- tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje do powstrzymania się od spożywania alkoholu;
- działalność wychowawczą i informacyjną;
- ograniczanie dostępności alkoholu;
- leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu;
- zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie.

Sposoby realizacji zadań zawartych w Programie dostosowane są do potrzeb lokalnych i możliwości prowadzenia określonych działań w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne i osobowe.

Budowanie spójnej strategii przeciwdziałania problemom uzależnień w Gminie Klwów opiera się na systemowości i konsekwentnym wdrażaniu działań profilaktycznych i terapeutycznych we współpracy z różnymi środowiskami prowadzącymi działania w tym zakresie. Działania te odzwierciedla niniejszy Program, który w sposób kompleksowy podejmuje problemy z obszaru uzależnień od napojów alkoholowych oraz przemocy związanej z uzależnieniem.

Przy opracowaniu Programu uwzględnione zostały wskazówki wynikające z „Rekomendacji Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych”.

Rozdział I

DIAGNOZA PROBLEMÓW W ZAKRESIE UZALEŻNIEŃ W GMINIE KLWÓW

Dla potrzeb opracowania Programu w Gminie Klwów przeprowadzono Diagnozę Lokalnych Zagrożeń Społecznych. Diagnoza i analiza problemów społecznych jest podstawą opracowania celów głównych, szczegółowych i konkretnych zadań Programu.

Uwzględniono także wyniki badań przeprowadzanych w szkołach na terenie gminy dotyczących kontaktów dzieci i młodzieży z alkoholem i innymi substancjami uzależniającymi.

Uzupełnieniem danych uzyskanych w badaniach są dane jakościowe, które są wynikiem rozmów i problemów zgłaszanych przez: nauczycieli, pedagogów i dyrektorów szkół, członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz innych osób pracujących w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.

Wnioski z Diagnozy Lokalnych Zagrożeń Społecznych Klwów – 2017

Gmina Klwów jest gminą typowo rolniczą i należy do najbiedniejszych gmin w kraju. Blisko 1/3 rodzin zamieszkujących na terenie gminy korzysta z pomocy społecznej w tym: z paczek żywnościowych z Banku Żywności, wsparcia finansowego oraz dożywiania dzieci w szkołach, co stawia nas na pierwszym miejscu w powiecie przysuskim. Ponadto w gminie występuje bardzo wysoki wskaźnik bezrobocia (przekraczający 20%). Brak pracy i perspektyw na znalezienie zatrudnienia szczególnie wśród młodych osób, powoduje, że wielu z nich podejmuje się dorywczych zajęć, często w dużej odległości od rodzinnego domu wybierając tzw. emigrację zarobkową, wielu pozostaje bez pracy. W efekcie coraz częściej sięgają po alkohol, ponieważ nie radzą sobie z zaistniałą sytuacją, bezradnością i problemami. W związku z tym coraz częściej młodzi ludzie uczestniczą w spotkaniach Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i są kierowani na leczenie, i na konsultacje psychologiczne. Wychodząc naprzeciw temu zjawisku należy zaplanować realizację programu, którego celem będzie minimalizowanie zagrożenia zjawiskiem alkoholizmu i szeroko rozumianych uzależnień.

Niezbędne jest także zwrócenie uwagi na sprzedaż alkoholu na terenie gminy oraz zaostrzenie kontroli sprzedaży. Sami sprzedawcy w większości twierdzą, że sprawdzają dokument tożsamości. Dodatkowo sprzedawcy przyznają, że dochodzi do sytuacji picia alkoholu w obrębie ich punktów (38% sprzedawców mówi o niemal codziennych takich sytuacjach), sami przyznają także, że wiedzą o sytuacjach sprzedaży alkoholu osobie nieletniej. Należy niezwłocznie podjąć kroki ograniczenia wymienionych sytuacji, zwłaszcza, że są one niezgodne z obowiązującymi przepisami.³

Rozdział II

CELE I ZADANIA PROGRAMU

Cel główny:

Celem głównym Programu jest ograniczanie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania napojów alkoholowych poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców Gminy Klwów oraz prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych.

Cele ogólne:

1. Zapobieganie powstawaniu nowych problemów związanych z używaniem alkoholu .
2. Zmniejszanie rozmiarów problemów już istniejących;

3. Podwyższanie kompetencji i innych zasobów niezbędnych do radzenia sobie z problemami uzależnień.

Cele szczegółowe:

1. Zwiększenie skuteczności nowoczesnej profilaktyki zintegrowanej poprzez:

- 1) koncentrowanie i kompleksowość działań we wszystkich środowiskach (przedszkola, szkoły, rodzina, środowiska rówieśnicze) oraz wzmacnianie czynników chroniących i eliminowanie czynników ryzyka;
- 2) doskonalenie i integrowanie treści programów profilaktyki problemowej zapobiegającej szerokiemu spektrum zachowań ryzykownych;
- 3) doskonalenie metod i form oddziaływań profilaktycznych oraz stosowanie skutecznych strategii profilaktycznych;
- 4) monitorowanie działań profilaktycznych;

2. Zwiększanie świadomości społecznej w zakresie problematyki związanej z używaniem substancji psychoaktywnych, poprzez:

- 1) edukowanie i informowanie, w tym zwłaszcza edukacja publiczna;
- 2) promowanie zdrowego stylu życia, m.in. poprzez kampanie, festyny, imprezy dla mieszkańców Gminy Klwów, zajęcia integracyjne, zwłaszcza dla dzieci i młodzieży;

3. Ograniczanie dostępności alkoholu, zwłaszcza wśród młodzieży, poprzez:

- 1) realizację programów profilaktyki uniwersalnej skierowanych do dzieci i młodzieży;
- 2) działania służb oraz innych podmiotów i osób mające na celu zmniejszenie dostępu osób nieletnich do alkoholu, poprzez szkolenia sprzedawców napojów alkoholowych oraz poprzez kontrole sklepów i lokali gastronomicznych pod kątem przestrzegania ustawy

o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, zwłaszcza zakazu sprzedaży i podawania alkoholu nieletnim;

4. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób mających problemy związane z używaniem alkoholu oraz innych substancji psychoaktywnych, zwłaszcza dla osób uzależnionych, poprzez:

- 1) udzielanie pomocy psychologicznej, prawnej w Punkcie Konsultacyjnym;
- 2) wspieranie działania placówek leczenia odwykowego w szczególności poprzez:
 - a) finansowanie dodatkowych programów terapeutycznych dla uzależnionych, współuzależnionych oraz DDA, a także ofiar i sprawców przemocy domowej, uzupełniających ofertę świadczeń zdrowotnych finansowanych przez NFZ,
 - b) dofinansowanie poprawy warunków bazy lokalowej i ich wyposażenia,

5. Zwiększanie dostępności pomocy rodzinom, w których występują problemy związane z używaniem alkoholu w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie, poprzez:

- 1) prowadzenie specjalistycznego poradnictwa dla osób i rodzin uwikłanych w przemoc w rodzinie i sytuacje kryzysowe w Punkcie Konsultacyjnym;
- 2) prowadzenie programów i konsultacji edukacyjnych służących zwiększaniu kompetencji i umiejętności wychowawczych w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie i będących w sytuacjach kryzysowych;
- 3) zapewnienie konsultacji specjalistycznych, psychoterapii, pomocy prawnej rodzinom, w których występują problemy związane z używaniem alkoholu, narkotyków;
- 4) monitorowanie sytuacji osób/rodzin objętych pomocą oraz procedurą „Niebieskiej Karty”, w których występuje również problem uzależnienia;

6. Poprawa współpracy z instytucjami, organizacjami pozarządowymi, służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień oraz przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie poprzez:

- 1) udzielanie pomocy merytorycznej oraz organizacyjnej podmiotom realizującym zadania Programu;
- 2) współdziałanie z instytucjami i organizacjami w realizacji wspólnych przedsięwzięć służących poprawie skuteczności prowadzonych zadań;

ROZDZIAŁ III

ZASOBY LOKALNE UMOŻLIWIAJĄCE PROWADZENIE DZIAŁALNOŚCI PROFILAKTYCZNEJ I REHABILITACYJNEJ

Głównym realizatorem zadań zawartych w Gminnym Programie jest Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, powołana Zarządzeniem Wójta Gminy działająca w oparciu o Regulamin określający zasady funkcjonowania

Do zadań Komisji należy:

1. opiniowanie wniosków w sprawie wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych
2. kierowanie na badania osób uzależnionych od alkoholu w myśl art. 24, 25, 26 Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
3. inicjowanie działań w zakresie polityki Gminy wobec problemów uzależnień i przemocy
4. opracowywanie założeń i wytyczanie priorytetów gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych
5. działania nakierowane na ograniczenie skutków przemocy i jej przeciwdziałanie
6. utworzenie punktu konsultacyjnego

Ponadto w realizacji zadań przewidzianych programem uczestniczą:

- ✓ Punkt Konsultacyjny w Klwowie dla osób z problemami alkoholowymi i członków ich rodzin;
- ✓ Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Klwowie;
- ✓ Zespół Interdyscyplinarny w Klwowie;
- ✓ Posterunek Policji w Odrzywole;
- ✓ Dyrektorzy szkół na terenie gminy Klwów;
- ✓ Poradnia Uzależnień w ZOZ w Nowym Nieście nad Pilicą;

ROZDZIAŁ IV

KIERUNKI DZIAŁAŃ I SPOSOBY REALIZACJI ZADAŃ ZAWARTYCH W PROGRAMIE

Zadanie 1.

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

1. informowanie osób uzależnionych o istniejących placówkach ambulatoryjnych i ośrodkach terapeutycznych.
2. pomoc osobom uzależnionym w szybkim podjęciu leczenia (kierowanie, edukacja, wspieranie psychiczne)

3. prowadzenie rozmów motywujących do podjęcia leczenia odwykowego
4. utworzenie punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych i ich rodzin
5. współudział w finansowaniu działań terapeutycznych prowadzonych w placówkach odwykowych
6. wnioskowanie o leczenie przymusowe na podstawie zgromadzonej dokumentacji, wywiadów środowiskowych, danych z GOPS, Policji, Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w Rodzinie w zakresie realizacji procedury „Niebieskiej Karty” lub wniosków rodziny
7. udział członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w szkoleniach, seminariach i konferencjach
8. dofinansowywanie szkoleń członków GKRPA z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych

Zadanie 2.

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

1. upowszechnianie wiedzy o mechanizmach uzależnień,
2. podejmowanie działań interwencyjnych mobilizujących osoby uzależnione od alkoholu do podejmowania leczenia dobrowolnego,
3. kierowanie na badania psychologiczne i psychiatryczne osób, wobec których wszczęto postępowanie w przedmiocie uzależnienia od alkoholu,
4. stała współpraca z Policją, GOPS, Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w szczególności w zakresie „Niebieskiej Karty”, kościołem, szkołami podstawowymi i gimnazjum, przedstawicielami służby zdrowia w zakresie działań związanych z przemocą w rodzinie,
5. upowszechnianie poprzez umieszczenie w ogólnodostępnych miejscach informacji o numerach telefonów zaufania,

Zadanie 3.

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie (finansowanie) pozalekcyjnych zajęć sportowych, programów opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

1. Finansowanie programów i warsztatów z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi, adresowanych do dzieci, młodzieży i dorosłych
2. Organizowanie szkolnych konkursów plastycznych i spektakli edukacyjno-profilaktycznych mających na celu promocję zdrowego i trzeźwego stylu życia połączonych z zakupem nagród

3. Dofinansowanie lokalnych imprez rozrywkowych i sportowych typu: festyny, gminne zawody sportowe, promujących zdrowy styl życia, organizowanych przez poszczególne szkoły, stowarzyszenia, młodzieżowe drużyny OSP (przewidziany zakup nagród)
4. Doposażenie świetlic szkolnych w sprzęt sportowo - rekreacyjny oraz materiały edukacyjne do prowadzenia zajęć profilaktycznych.
5. Dofinansowanie imprez o charakterze turystyczno-krajoznawczym (kolonie, wycieczki, rajdy, biwaki) dla dzieci z rodzin uzależnionych lub zagrożonych problemem alkoholowym
6. Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych i interwencyjnych mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia.
7. Rozpowszechnianie wiedzy w formie czasopism, ulotek, broszur i innych materiałów służących profilaktyce i promocji zdrowego stylu życia w szkołach, ośrodku zdrowia, bibliotece, GOPS i świetlicach wiejskich.
8. Finansowanie szkoleń dla nauczycieli, członków GKRPA, pracowników socjalnych w obszarze profilaktyki i przeciwdziałania przemocy.
9. Włączanie się w ogólnopolskie i lokalne kampanie profilaktyczne,

Zadanie 4.

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywania problemów alkoholowych.

1. wspieranie instytucji rządowych, pozarządowych oraz samorządowych i innych w zakresie prowadzonych przez nie działań na rzecz rodzin z problemem alkoholowym
2. wspieranie ruchów samopomocowych grup AA
3. propagowanie instytucji, osób wyspecjalizowanych w niesieniu pomocy dzieciom, młodzieży i dorosłym w obszarze problemów uzależnień, przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Zadanie 5.

Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13.1 i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

1. lustracja obiektów handlowych pod kątem realizacji zapisów ustawy zabraniających reklamy i promocji napojów alkoholowych z wyjątkiem piwa w zakresie zawartym w art. 131 Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi
2. kontrola obiektów handlu detalicznego i zakładów gastronomicznych w zakresie sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom nietrzeźwym lub niepełnoletnim jak również na kredyt i pod zastaw

3. zadbanie, aby w miejscach sprzedaży napojów alkoholowych były widoczne informacje o szkodliwości spożywania alkoholu oraz zakazie podawania i sprzedaży alkoholu osobom nieletnim i nietrzeźwym
4. egzekwowanie uchybień na drodze sądowej.

ROZDZIAŁ V

ADRESACI DZIAŁAŃ PROGRAMU

Program adresowany jest głównie do:

- a) mieszkańców Gminy Klwów,
- b) dzieci, młodzieży i ich rodzin,
- c) kadry pedagogicznej szkół, wychowawców przedszkoli, pedagogów oraz psychologów szkolnych,
- d) organizacji pozarządowych,
- e) lokalnych instytucji działających na rzecz rozwiązywania problemów uzależnień,
- f) osób uzależnionych oraz pijących szkodliwie i ryzykownie oraz ich rodzin,
- g) pozostałej społeczności lokalnej.

ROZDZIAŁ VI

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi wskazuje źródła pozyskiwania środków finansowych na realizację w/w zadań. Środki te pochodzą z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych (art. 11.1 ustawy). Opłata ta stanowi dochód gminy, który w całości jest przekazywany na realizację w/w zadań.
2. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest finansowana w ramach realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
3. Za udział w posiedzeniach, czynnościach kontrolnych członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje wynagrodzenie w postaci 5-cio krotnej diety przysługującej pracownikom za czas podróży służbowej na terenie kraju (za jedno posiedzenie)
4. Kwota powyższa przysługuje również za udział w innych pracach wynikających z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

5. Wypłata następuje na podstawie sporządzonych w oparciu o listy obecności, zestawień podpisanych przez przewodniczącego komisji.
6. Posiedzenia Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych odbywają się co najmniej raz w miesiącu
7. Za realizację zadań wynikających z niniejszego programu odpowiedzialny jest Wójt Gminy Klwów.

PRZEWODNICZĄCY RADY
Jerzy Sieczak

